

РЕЦЕНЗИЯ

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“, в професионално направление 7.6. Спорт. Специалност „Спорт“ (Свободна борба), към катедра: „Борба и джудо“ при НСА „В. Левски“, обнародван в Държавен вестник, бр. 94 от 10.11.2023 г., с. 93

От проф. д-р Галина Домусчиева-Роглева,

член на научното жури, заповед № 1139/24.11.2023 г. на Ректора на НСА „Васил Левски“.

В обявената процедура за доцент единствен кандидат е гл. ас. д-р Илия Иванов Илиев, преподавател в катедра „Борба и джудо“, към НСА „В. Левски“. Документите на кандидата са изготвени съобразно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България за заемане на академичната длъжност „доцент“ и Правилника за развитие на академичния състав на НСА „Васил Левски“.

Гл. ас. д-р Илия Илиев представя за участие в конкурса общо 16 публикации, от които 1 научна монография, 3 самостоятелни научни статии, реферирани в световни бази данни и 12 научни статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране и в редактирани колективни томовете. Четири от публикациите са на английски език. Хабилизационен труд е монографията „Мотивационни прояви в спорта борба“ (2023, София, НСА ПРЕС, ISBN 978-954-718-727-6; стр. 143), в която са представени и обобщени оригинални авторски изследвания.

Представената научна продукция съответства в съдържателно отношение на профила на конкурса, като в публикациите се разглеждат значими

от научна и практическа гледна точка проблеми на съвременната спортна наука.

Биографични данни

Илия Илиев започва обучението си в НСА „В. Левски“ през 2000 г. Дипломира се през 2004 г. със специалност Тренър по свободна борба и втора специалност - Физическо възпитание с професионална квалификация - учител по физическо възпитание.

От 2005 до 2010 г. е член на Федерацията по борба на Великобритания, като е медалист от вътрешни и международни състезания.

През 2011 г. придобива образователно-квалификационна степен „магистър“, специалност „Спорт“, магистърска програма „Спортна психология“

От 2012 г. е редовен докторант в НСА към катедра „Борба и джудо“. През 2016 г. след защита на дисертация на тема: „Методика на подготовката по борба при жени и девойки“ му е присъдена образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност: „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура)“

От 2012 г. е хоноруван преподавател към катедра „Борба и джудо“ и треньор по свободна борба – „НСА-Академик“. От 2016 г. е асистент по свободна борба към катедра „Борба и джудо“. От 2018 г. е главен асистент към същата катедра.

Участва в работата на национални и международни научни форуми. Членува в множество авторитетни международни организации в областта на спорта: European College of Sport Science (ECSS), International Network of Wrestling Researches (INWR), International Academy of Science and Higher Education, British Association of Sport and Exercises Science (BASES).

Гл. ас. Илия Илиев е републикански шампион по свободна борба, участник и носител на медали от международни турнири. Наред с това като част от тренировъчния екип по борба към „НСА Академик“ и „НСА В. Левски“ – София е многократен отборен шампион с представителните отбори по свободна борба – мъже, жени, юноши и девойки. През този период има спечелени десетки индивидуални и отборни отличия както на национално, така и на международно ниво.

Изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“

От представената справка със съответния доказателствен материал се констатира, че гл. ас. Илия Илиев покрива в количествено и качествено отношение минималните национални изисквания за заемането на академичната длъжност „доцент“.

Представените материали по конкурса превишават значително изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ (общо 895 при минимално изисквани 590 точки). Предложени за рецензиране са:

- Монографичен труд -1 бр. – 100 т.
- 3 доклада, публикувани в реферирани и индексирани научни издания – 180 т.
- 12 доклада, публикувани в нереферирани издания – 240 т.

Седем от научните трудове са самостоятелни, осем са в съавторство.

Съгласно приложената справка са представени 18 цитирания на научните трудове в монографии, реферирани и нереферирани издания – 135 т.

Представените материали отговарят на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, на Правилника за прилагане на закона за развитие на академичния състав и на Правилника за придобиване на научната степен „доктор на науките“ и за заемане на акаде-

мични длъжности в НСА „Васил Левски“. Тематиката на публикациите отговаря на номенклатурата на обявения конкурс. Те са насочени към решаването на редица научно-приложни проблеми чрез прилагане на съвременни изследователски и математико-статистически методи като кандидатът демонстрира способности за критичен анализ и интерпретация на получените резултати.

Обща характеристика и оценка на научната продукция на кандидата за доцент

Публикациите, представени от гл.ас. Илия Илиев са насочени към следните области:

1. Мотивационни характеристики на заниманията със спорт (6 публикации).
2. Оптимизиране на спортно-педагогическия и тренировъчния процес (5 статии).
3. Спортно-педагогически анализ на технически действия на състезателки по борба (2 публикации).
4. Оценка на физическото развитие на основни двигателни качества при подрастващи състезатели по борба (1 публикация).
5. Планирането на тренировъчната програма по борба при жени и девойки (1 публикация).
6. Сравнителен анализ на личностно-психологическите особености при деца, занимаващи се със свободна борба и футбол (1 публикация).

Мотивацията и нейните характеристики при заниманията със спорт и конкретно с борба, обхващат съществен дял от научното творчество на гл.ас. Илия Илиев. Изследвани са както детерминанти на мотивацията и нейните измерения в борбата, така и ролята и въздействието на мотивите и целевата ориентация върху спортните постижения.

В монографията „Мотивационни прояви в спорта борба“ са обобщени резултатите от научноизследователската дейност на гл. ас. Илия Илиев в тази сфера. Представени са основни понятия и закономерности на мотивацията, значими теории за мотивацията в спорта, отделни подходи и концепции, обясняващи мотивацията и механизмите на нейното функциониране, ролята на мотивационния климат и поставянето на цели, както и някои от основните психологически аспекти, конкретно свързани с борбата като: самоувереност, психическа издръжливост, поставяне на цели, съсредоточаване и концентрация, постоянство и устойчивост, дисциплина и саможертва, емоционален контрол. Представени са собствени и чужди изследвания на психологическата подготовка при състезателки по борба.

Разгледани са различни аспекти на мотивацията в сферата на борбата, влиянието ѝ върху спортистите и тяхното представяне. Анализирани са проявите на вътрешната, външната мотивация и амотивацията при състезатели по борба. Проучена е мотивацията за участие при състезателки и състезатели по свободна борба, като резултатите са съпоставени с други изследвания. Проучени са особеностите в проявите и основните детерминанти на целевата ориентация при състезатели по борба на базата на няколко проведени изследвания.

Сравнени са типологичните особености на спортисти от различни видове спорт. Разкрити са мотивационните нагласи и предстартовите състояния, както и взаимозависимостите между различните мотивационни конструктори, специфичните особености при различните видове мотивационни прояви, зависещи от различни фактори като физическата подготвеност на бореца и неговото представяне по време на тренировъчната и състезателна дейност.

В публикациите, насочени към оптимизиране на спортно-педагогическия и тренировъчния процес, се забелязва тенденция за количествено и качествено обогатяване на емпиричната база и интерпретираните резултати.

Анализирано е влиянието на височинната подготовка за повишаване на общото кондиционно ниво при състезателки по борба и подобряване на двигателните им качества.

Специално внимание е отделено на физическата адаптация, анатомо-физиологичните особености и отношението на жените към силовите спортове, познаването на които е от голямо значение за успешната тренировка и за конструирането на адекватна тренировъчна програма за жени.

Оценка на научните и научно-приложни приноси на кандидата

Приносите на кандидата за академична длъжност „доцент“ са коректно представени и съответстват на приложената научна продукция. Необходимо е да се подчертае, че в научната продукция на гл. ас. Илия Илиев се постига интегриране между теоретични, емпирични и практико-приложни приноси.

1. Публикациите в областта на мотивацията съдържат изведени закономерности с изразена научно-изследователска значимост и допринасят за комплексно разбиране на мотивацията при състезатели по борба.

2. Изследванията на целевата ориентация, мотивационния климат, мотивацията за участие и мотивационното самоопределение са в контекста на съвременните тенденции в психологията и служат за обогатяване и развитие на спортно-педагогическата практика. Изведени са основните мотивационни фактори за включване, изпълнение и прекъсване на спортната дейност.

3. Очертани са мотивационните профили при състезатели по борба, мотивите за избор на вида спортна дейност и влиянието им за оформяне на техните предстартовите нагласи. Изяснени са основните детерминанти, мотивиращи работата на треньора в подготовката на състезателя по борба.

4. Получените резултати са от съществено значение за повишаване на ефективността на спортната подготовка, като проведените изследвания разширяват картината на спортната активност с проявите на целевата ориентация и нейното отражение върху качествата на личността на състезателите по борба.

5. Представени са варианти и стратегии за оптимизиране на физическата дейност на бореца и неговото представяне чрез управление, контрол и регулиране на различни мотивационни прояви.

6. Предложена е комплексна методика за измерване и оценка на мотивацията с помощта на подходящи методически подходи, тестове и въпросници.

7. Акцентът върху извеждането на личностни детерминанти на мотивацията и аргументирането на ролята на целевите ориентации на личността позволява установените резултати да бъдат приложени при подготовката на спортисти. Израз на това са насоките за управление на мотивацията, което предоставя конкретна практическа помощ на треньорите.

8. На основата на получените данни относно оптимизиране на спортно-педагогическия и тренировъчния процес е усъвършенствана тренировъчната методика с цел повишаване на ефективността на спортната подготовка.

9. Проучването на физическата адаптация, анатомо-физиологичните особености и отношението на жените към силовите спортове е основа за конструирането на адекватна тренировъчна програма за жени.

Учебно-преподавателска дейност:

Гл. ас. Илия Илиев се ползва с авторитет сред академичната и професионална общност. Според приложената справка има пълна аудиторна и извънаудиторна заетост. Води лекции и упражнения в бакалавърската сте-

пен във факултет „Спорт“ и факултет „Педагогика“, както и избираема дисциплина „Спортно усъвършенстване“ за студенти специалисти по борба от трети и четвърти курс“ - във факултет „Спорт“.

Научен ръководител е на двама успешно защитили дипломанти.

Гл. ас. Илия Илиев участва активно в ред научно-приложни проекти, от които в два научноизследователски проекта на НСА и МОН; 3 образователни проекта и 3 международни образователни проекта, два от които по програма „Еразъм+“.

Заключение

Гл. ас. Илия Илиев се ползва с име на специалист с добра теоретична подготовка и богат практически опит. В представените публикации и особено в монографията „Мотивационни прояви в спорта борба“, основана на обзор на чуждия опит и собствени проучвания, Илия Илиев се извява като комплексно изграден учен и преподавател.

Документите и материалите, както и хабилитационният труд, представени за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ съдържат приноси с приложно-практически характер и са в съответствие с изискванията на Закона за развитие на Академичния състав в Република България и Правилника за развитие на Академичния състав на НСА „В. Левски“.

Въз основа на изложеното с убеденост изразявам категоричното си решение да гласувам положително „ДА“ за присъждане на академичната длъжност „доцент“ на НСА „Васил Левски“ в професионално направление: 7.6. Спорт. Специалност „Спорт“ (Свободна борба) за нуждите на катедра „Борба и джудо“ на гл.ас. Илия Иванов Илиев.

14.02.2024 г.

Автор на становището:

(проф. д-р Галина Домусчиева-Роглева)

REVIEW

Subject: Contest for acquiring the academic position "associate professor", in professional field 7.6. Sports. Specialty "Sport" (Freestyle wrestling), Department: "Wrestling and Judo" at National Sports Academy "V. Levski", announced in DV № 94 /10.11.2023, pp. 93

Reviewer: Prof. Galina Domuschieva-Rogleva, Ph.D.

member of the scientific jury, order № 1139/24.11.2023 of the Rector of the National Sports Academy "Vassil Levski"

The only candidate in the contest for an associate professor is Chief Assistant Ilia Ivanov Iliev, Ph.D., lecturer in the Department "Wrestling and Judo" at the NSA "V. Levski." The candidate's documents were prepared in accordance with the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria for the occupation of the academic position "Associate Professor" and the Regulations for the Development of the Academic Staff of the National Sports Academy "Vassil Levski".

Chief Assistant Ilia Iliev submitted 16 publications for participation in the contest, of which 1 monograph, 3 independent scientific articles referenced in global databases, and 12 scientific articles published in non-referenced peer-reviewed journals and edited collective volumes. Four of the publications are in English. The habilitation work is the monograph "Motivational Manifestations in

Wrestling" (2023, Sofia, NSA PRESS, ISBN 978-954-718-727-6; p. 143), in which the author's original research is presented and summarized.

The presented scientific works correspond contextually to the profile of the contest, and the publications deal with problems of modern sports science that are significant from a scientific and practical point of view.

Biographical data

Ilia Iliev began his studies at the National Sports Academy "V. Levski" in 2000. He graduated in 2004 with a major in Freestyle Wrestling Coaching and a second major in Physical Education with a professional qualification as a PE Teacher.

He was a member of the Wrestling Federation of Great Britain and was a medalist in national and international competitions from 2005 to 2010.

In 2011, he obtained the educational qualification degree "Master's", specialty "Sport", MA program "Sports Psychology".

Since 2012, he has been a full-time Ph.D. student at the National Sports Academy in the Department of "Wrestling and Judo". In 2016, after defending a dissertation on topic: "Methodology of Wrestling Training for Women and Girls", he was awarded the educational and scientific degree "Ph.D." in the scientific field: "Theory and Methodology of Physical Education and Sports Training (incl. Methodology of Physical Therapy)"

Since 2012, he has been a part-time lecturer in the Department of "Wrestling and Judo" and a freestyle wrestling coach - "NSA-Academic". Since 2016, he has been an assistant in freestyle wrestling in the Department of "Wrestling and Judo". Since 2018, he has been the Chief Assistant in the same department.

He has participated in national and international scientific forums. He is a member of many authoritative international organizations in the field of sports: the European College of Sport Science (ECSS), the International Network of

Wrestling Researches (INWR), the International Academy of Science and Higher Education, the British Association of Sport and Exercises Science (BASES).

Chief Assistant Ilia Iliev was a national champion in freestyle wrestling, a participant, and a winner of medals in international tournaments. In addition, as part of the wrestling coaching team at "NSA Academic" and "NSA V. Levski" – Sofia, he has been a multiple-team champion with the freestyle wrestling teams he coaches - men, women, juniors, and girls.

Fulfillment of the minimum national requirements for the acquisition of the academic position "Associate Professor"

From the presented reference with the relevant evidentiary material, it is clear that Chief Assistant Ilia Iliev meets the minimum national requirements for the academic position of "Associate Professor" in terms of quantity and quality.

The submitted materials for the competition significantly exceed the requirements for acquiring the academic position "Associate professor" (total 895 points - with the minimum required 590 points). Submitted for review are:

- Monograph -1 pc. – 100 points.
- 3 articles published in referenced and indexed scientific publications - 180 points.
- 12 articles published in non-referenced editions – 240 points.

He was the only author in seven of the scientific works; eight are in co-authorship.

According to the attached reference, 18 citations of scientific works are presented in monographs, referenced and non-referenced editions - 135 points.

The presented materials meet the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for the Implementation of the Law on the Development of the Academic Staff, and the Regulations for the Acquisition of the Scientific Degree "Doctor of Sciences" and for the Academic Posts at the National Sports Academy "Vassil

Levski". The topic of the publications corresponds to the nomenclature of the announced contest. They aim to solve several scientific and applied problems by applying modern research and mathematical-statistical methods, with the candidate demonstrating abilities for critical analysis and interpretation of the obtained results.

General characteristics and evaluation of the scientific works of the candidate for Associate Professor

The publications presented by Chief Assistant Ilia Iliev are focused on the following areas:

1. Motivational characteristics of sports activities (6 publications).
2. Optimization of the sports-pedagogical and training process (5 articles).
3. Sport-pedagogical analysis of technical actions of female wrestlers (2 publications).
4. Assessment of adolescent wrestlers' physical development of basic motor skills (1 publication).
5. Planning the wrestling training program for women and girls (1 publication).
6. Comparative analysis of personality-psychological features of children engaged in freestyle wrestling and football (1 publication).

Motivation and its characteristics in sports, specifically in wrestling, cover a significant part of the scientific work of Chief Assistant Ilia Iliev. Both determinants of motivation and its dimensions in wrestling and the role and impact of motives and goal orientation on sports achievements have been investigated.

The monograph "Motivational Manifestations in Wrestling" presents the results of the scientific research activity of Chief Assistant Ilia Iliev in this field. They comprise basic concepts and regularities of motivation, significant theories of motivation in sports, separate approaches and concepts explaining motivation

and the mechanisms of its functioning, the role of motivational climate and goal setting, as well as some of the main psychological aspects related explicitly to wrestling as self-confidence, mental toughness, goal setting, focus and concentration, perseverance and resilience, discipline and sacrifice, emotional control. Bulgarian and foreign research on the psychological preparation of female wrestlers is presented.

Various aspects of motivation in wrestling, its influence on athletes and their performance are examined. The manifestations of internal and external motivation and demotivation of wrestlers are analyzed. Male and female freestyle wrestlers' motivation to participate is studied, and the results are compared with other studies. The peculiarities of the manifestations and the main determinants of the goal orientation of wrestlers are analyzed based on several conducted studies.

The typological features of athletes from different sports are compared. The motivational attitudes and pre-competition states, as well as the interdependencies between the various motivational constructs, the specific features of the various types of motivational manifestations, depending on multiple factors such as the wrestler's physical fitness and his performance during training and competition activities, are revealed.

The publications aimed at optimizing the sports-pedagogical and training process show a noticeable tendency for quantitative and qualitative enrichment of the empirical base and the interpreted results.

The influence of altitude training on increasing the general fitness level of female wrestlers and improving their motor skills is analyzed.

Special attention is paid to physical adaptation, anatomical-physiological features, and the attitude of women to power sports, the knowledge of which is of great importance for successful training and the construction of an adequate training program for women.

Evaluation of the candidate's scientific and applied contributions

The candidate's contributions to the academic position of Associate Professor are correctly presented and correspond to the attached scientific output. It is necessary to emphasize that Chief Assistant Ilia Iliev's scientific works achieve an integration between theoretical, empirical, and practical-applied contributions.

1. The publications in the field of motivation contain derived regularities with pronounced research significance and contribute to a complex understanding of motivation in wrestlers.

2. Research on goal orientation, motivational climate, motivation for participation, and motivational self-determination is in the context of current trends in psychology. It serves to enrich and develop sports pedagogical practice. The main motivational factors for sports activity involvement, performance, and disengagement are outlined.

3. Motivational profiles of wrestlers, motives for choosing the type of sports activity, and their influence in shaping their pre-competition attitudes are outlined. The main determinants motivating the coach's work in the wrestling athlete's preparation are clarified.

4. The obtained results are essential for increasing the effectiveness of sports training, as the conducted research broadens the picture of sports activity with the manifestations of goal orientation and its impact on the qualities of the personality of wrestlers.

5. Options and strategies are presented for optimizing the physical performance of the wrestler through the management, control, and regulation of various motivational manifestations.

6. A complex methodology for measuring and assessing motivation using appropriate methodological approaches, tests, and questionnaires is proposed.

7. The emphasis on deriving personality determinants of motivation and arguing for the role of personality goal orientations allows the findings to be

applied to athletes' training. An expression of this is the motivation management guidelines, which provide practical help to coaches.

8. Based on the data obtained concerning optimizing the sports pedagogical and training process, the training methodology is improved to increase the efficiency of sports training.

9. The study of the physical adaptation, anatomical and physiological characteristics, and women's attitudes to strength sports is the basis for designing an adequate training program for women.

Academic Activities:

Chief Assistant Ilia Iliev enjoys a high reputation among the academic and professional community. According to the attached reference, he has a packed auditorium and extra-auditory employment. He has lectures and exercises with the BA students in the Faculty of Sport and the Faculty of Pedagogy. He also teaches an elective discipline, "Sport Improvement", to third and fourth-year wrestling students - in the Faculty of Sport.

He is a scientific supervisor of two successfully defended graduates.

Chief Assistant Ilia Iliev actively participates in many scientific and applied projects, including two scientific research projects of the National Sports Academy and the Ministry of Education, 3 educational projects, and 3 international educational projects, two of which are under the Erasmus+ program.

Conclusion

Chief Assistant Ilia Iliev is known as a specialist with good theoretical training and extensive practical experience. In the presented publications, and especially in the monograph "Motivational manifestations in wrestling," based on an overview of other people's experiences and his own research, Ilia Iliev appears as an accomplished scientist and lecturer.

The documents and materials, as well as the habilitation thesis, submitted for participation in the contest for the academic position "Associate Professor" contain contributions of an applied-practical nature and are in accordance with the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for the Development of The Academic Staff of the National Sports Academy "V. Levski".

Based on the above, I express with conviction my firm decision to vote affirmatively "YES" for conferring the academic position "Associate Professor" of NSA "Vasil Levski" in the professional field: 7.6. Sports. Specialty "Sport" (Freestyle wrestling) for the needs of the Department of "Wrestling and Judo" to Chief Assistant Ilia Ivanov Iliev.

14/02/2024

Sofia

Reviewer:

(Prof. Galina Domuschieva-Rogleva, Ph.D.)